

A bírálóbizottság értékelése

Balázs Péter feltáró munkájának első lépéseként korszerű, modern magyar fordítást készített (1) a belső-ausztriai Tengermellék közegészségügyi tisztviselői és (2) közegészségügyi hivatalai részére kiadott általános közegészségügyi szabályzatokról és utasításokról, (3) a Zengg szabad királyi és kereskedővárosban, továbbá Karlobag királyi kereskedővárosban működő közegészségügyi hivatalok részére kiadott szabályzatokról és utasításokról, valamint (4) a Triesztben működő ún. lazaretto porta sporco részére alkotott közegészségügyi, rendészeti és gazdasági szabályzatról.

A disszertáció terjedelmileg legnagyobb részét az 1755. évi rendelet egyes szakaszaihoz fűzött, szakmailag pontos és közérthető kultúrtörténeti, orvostudományi és egészségügyi, közigazgatási kommentárok teszik ki, amelyek a korabeli hatóság szervezetének és működésének világába is bevezetnek bennünket.

Balázs Péter a tengerészeti egészségügy kezdeteinek feldolgozásával, a Magyar Királyság vonatkozó szabályzatainak első magyar nyelvű, kommentárokkal ellátott feltárásával egy újabb, alapvető fontosságú forrással gazdagította a XVIII. század orvosi közigazgatástörténetét. Az értekezés ezen túl igazolja azt is, hogy az állami akarat korabeli érvényesítésének fontos eszközeivé váltak a mindenkivel szemben azonos kötelezettséget megállapító, normatív, tehát mindenkire kötelező, egyénekre és testületekre egyformán kiterjedő *kötelező jogi normák*.

Az értekezés feltárta, hozzáférhetővé tette a tengeri egészségügyi és járványvédelmi rendszer korabeli jogi alapidokumentumait, így a magyar közigazgatástörténet számára markánsabbá tette a korabeli közigazgatási rendszerről, és annak szabályozási struktúrájáról alkotott képet. Emellett tételesen bizonyítja, hogy a járványvédelem szabályozási törekvései már III. Károly időszakában dokumentálhatóak.

A szerzői tudományos célkitűzéseinek egyike a birodalmi és a korabeli magyar tengerészeti szabályzatok elkülönítése, tartalmi és normaszöveg szerinti differenciálása. Ez a kísérlet sikerrel járt, hiszen az ún. Linzbauer-kódex anyagai között azonosította azt a négy helytartótanácsi normát, melyek az egészségügy e fontos területére vonatkoztak.

Közjogtörténeti értékkel bír a szerző Fiume jogállásával kapcsolatos gondolatmenete, amely a tengerészeti igazgatás sajátos magyar szabályozása révén értékes adalékokkal szolgál a város *corpus separatum* jellegének értelmezéséhez is.